

29. BÖLÜM

KORUMA MODELİ

Bahar ÇOLAK*

MYRA ESTRIN LEVINE
(1920-1996)

Hemşirelik kuram ve modelleri; hemşirelik mesleğinin bilimsel dayanağını oluşturan, mesleğin profesyonelliğine katkıda bulunan ve hemşirelikte kanıta dayalı uygulamayı sağlayan hemşirelik literatürünün çok önemli bir alanıdır. Hemşirelik kuramcılarımız tarafından yoğun ve önemli araştırmalar sonucunda birçok hemşirelik kuram ve modelleri geliştirilmiştir. Bu modellerden biri Myra Estrin Levine'in geliştirmiş olduğu "Koruma Modeli"dir. Bu modele göre çevrenin insan üzerindeki etkisi önem taşımaktadır. Birey; iç ve dış çevreye karşı bütünlüğünü koruyabilme çabasında olan varlıktır. Hemşire ise bu modelde bireyin değişimlere uyum sağlamasına yardımcı olan sağlık profesyoneli. Levine'in koruma modelinin odağı kişinin bütünlüğünün korunması ve kişinin çevredeki değişimlere adaptasyonunun sağlanmasıdır. Özellikle modelde hemşirenin iyi bir gözlemci olarak kişilerin değişimlere karşı gösterdikleri yanıtları ele alması, iç ve dış çevrede meydana gelen iletişim sorunlarını saptayabilmesi temeli yatmaktadır. Modelin temelini oluşturan önemli kavramlar adaptasyon (uyum), bütünlük ve korumadır. Modele göre koruma aşamasında bireyin enerjisinin, yapısal, kişisel ve sosyal bütünlüğünün korunması önem taşımaktadır. Hemşire, girişimlerini bu doğrultuda planlamakta, uygulamakta ve değerlendirmektedir.

* Arş. Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü,
b.colak9367@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Özcan Ş. & Eryılmaz G. Levine'in Koruma Modeli. Türkiye Klinikleri Journal Of Obstetric-Women's Health And Diseases Nursing Special Topics. 2017; 3(3): 225-230.
2. Özcan Ş. Primipar Kadınlarda Levine'in Koruma Modeli Kullanılarak Verilen Bakımın Doğum Sonu Dönemdeki Yaşam Kalitesine Etkisi. Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Erzurum: 2018.
3. Levine ME. The Pursuit Of Wholeness. Am J Nurs. 1969; 69: 93- 98.
4. Levine ME. Benoni. Am J Nurs. 1972;72:466- 468.
5. <https://hemsirelikyukseklisans.blogspot.com/2020/12/myra-estrin-levine-hemsireligin-koruma.html>.
6. <https://tr.warbletoncouncil.org/myra-estrin-levine-10015>.
7. Levine ME. Antecedents From Adjunctive Disciplines. Creation of nursing theory. Nursing Science Quarterly. 1988; 1(1): 16-2.
8. Gümüş M, Yıldırım Y, Şenuzun Aykar F, Fadıloğlu Ç. Hemşirelik Modeli Ve Bakım: Kısa Barsak Sendromu Tanılı Bir Bebeğin Levine Koruma Modeli İle Değerlendirilmesi. HEAD. 2020; 17(1): 91-97.
9. Özgüngör S. & Acun Kapıkıran N. Erikson'un Psikososyal Gelişim Dönemleri Ölçeklerinin Türk Kültürüne Uygunluğunun Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi: Ön Bulgular. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi. 2011; 4 (36): 114-126.
10. Civelek B. Okul Öncesi Çocuklarda (3 Ve 5 Yaş) Hareketin Bilginin Duyusal Kaynaklarını Ayırt Etme Ve Kaynak Belleğine Etkisi. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Psikoloji Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: 2017.
11. Bates S. Mapping the Environment: An Operational Environmental Analysis Model. Long Range Planning. 1985; 18(5): 97-107.
12. Selye H. Stress & the General Adaptation Syndrome. British Medical Journal. 1950; 1(4667): 1383-1392.
13. Şimşek P. & Çilingir, D. Çevreye Uyum Ve Bütünlüğün Korunması: Levine'nin Koruma Modeli. Balıkesir Sağlık Bil Derg. 2018; 7(1): 34-41.
14. Kasar SK, Özer S, Yıldırım, Y. Wilson Sirozlu Hastanın Bakımında Levine Koruma Modelinin Kullanımı. ACU Sağlık Bil Derg 2019; 10(2): 342-349.
15. Nursing theory. Myra Estrin Levine-Nursing Theorist.<http://www.nursing-theory.org/nursing-theorists/Myra-EstrineLevine.php> (Erişim tarihi:20.03.2021).
16. Wikipedia. Levine's Conservation Model for Nursing. https://en.wikipedia.org/wiki/Levine%27s_conservation_model_for_nursing (Erişim tarihi: 19.03.2021).
17. Levine ME. On Creativity in Nursing. Image. 1973; 5: 15-9.
18. Mock V, Krumm S, Belcher A, Stewart K, DeWeese T, Shang, et al. Exercise during prostate cancer treatment: Effects on functional status and symptoms. In Oncology Nursing Forum. 2007; 34(1).
19. Karagözoğlu Ş. Myra Estrin Levine: Koruma modeli. Karadağ A, Çalışkan N, Göçmen Baykara Z, editör. *Hemşirelik Teori Ve Modelleri*. 1. Baskı. İstanbul: Akademi Basın Ve Yayıncılık: 2017.
20. Meleis AI, Simon Dean MB. *Theoretical Nursing: Development and Progress*. Lippincott Williams & Wilkins. 5. Baskı: 2012.